

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătr. de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărătoare și inserțiuni administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

HIROTONIREA ȘI INSTALAREA

Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Dr. Iosif Traian Badescu.

Trei vlădici români.

Clipa doririlor împlinite a sosit. Cuvântul măritului nostru Domn a întărit lucrarea electorală a sinodului nostru eparhial din primăvara acestui an.

Străvechiul focar de cultură românească, Caransebeșul nostru, găzduiește de câteva zile între zidurile sale trei vlădici români: pe tinărul și de întreaga suflare românească atât de iubitul principe al bisericii noastre naționale de dincoaci de munți, învățatul mitropolit Nicolae, pe veneratul, vrednicul și destoinic vlădică de Arad Ioan și pe luminatul teolog al bisericii ort. românești arhiereul Vartolomei Băcăuanul de Râmnic și Noul Severin, cari, în însași cetatea noului arhipăstor au ținut să descindă și să săvârșească jertfa dragostei și a bucuriei, colaborând prin brațele lor preasfinte harul Cerurilor peste mirele bisericii lui Hristos din cuprinsul eparhiei noastre caransebeșene.

În lumina acestei rare și iubitoare atenții, credincioșii bisericii de aici, din acest unghiu din marginea pământului românesc, prăznuiesc azi cu vădită bucurie și mândrie acest părintesc gest al Înaltpreasfințitului Nicolae și al Preasfințitilor săi împreunălucrători, de a osteni la noi, acasă, și a împărtăși minunatul dar al arhieriei bărbatului care, prin trecutul său, ni dă cele mai întemeiate nădejdi de o rodnică arhipăstorie.

Ce împăciuitoare și răspânditoare de blândeți ni-e sosirea Voastră, buni Părinți, la noi, ca să împliniți cea mai înaltă lucrare a sacerdoțiilor Vostru, harul vlădiciei, Voi, drepti paznici

de credință și pravili bisericești, cititori și purtători ai sufletului românesc prin veacurile glorioșului și, totuși, atât de zbuciumatului trecut al neamului românesc!

Soli ai celui Preainalt, Preasfințiti Părinți ai începutului culturii noastre românești, fiți bineveniți în cuprinsul cald al inimilor noastre!

Noi vă îmbrățișăm cu binețele mamelor noastre: „Bine ați sosit la vatra noastră”!

Dr. Vasile Lăchija.

Festivitățile.

Vineri în 25 Septembrie.

Întimpinarea episcopului Ioan al Aradului și a suitei P. S. Sale. Cu zile înainte comitetul aranjator al festivităților și-a dat mare silință ca lucrările de aranjare pentru serbarea marelui act bisericesc al hirotonirii și instalării noului nostru episcop să fie pe deplin terminate. Întreg orașul împodobit cu ramuri de cetină și decorat cu drapele tricolore și covoare naționale strălucia în neobicinuita lui înfățișare. La podul cel mare un mândru arc se înalță cu inscripția strămoșescului: „Bine ați venit!” Șoseaua dela gară și strada episcopului Popasu până la piața unirii, purta toată strălucirea unei căi de sărbătoare.

Festivitățile, în conformitate cu programul dinainte stabilit, își iau începutul deja Vineri, când pentru întimpinarea P. S. Sale episcopului Ioan al Aradului, protopresbiterul Andreiu Ghidit, însoțit de secretarul konzistorial Dr. Cornel Cornean, ca reprezentantul Konzistoriului eparhial și de primpretorul plasei Caransebeșului Dr. Valeriu Meda, sosește în dimineața zilei în comuna Marga, unde aștepta mulțime de popor în frunte cu parohul N. Ivănescu, ca să salute la marginea eparhiei noastre pe Înaltul Prelat, care venia cu suita sa:

ref. bis. M. Pacățianu și diaconul I. Cioara, ca prin împreună lucrare a punerii mâinilor să săvârșească hirotonirea primului episcop bănățean pe tronul vlădicilor de Caransebeș. P. S. Sa mulțumește și asigură deputația episcopiei caransebeșene, că vine cu plăcere între fiii săi sufletești pe cari i-a condus și pe timpul sedisvacanței ca locțiitor de mitropolit al mitropoliei noastre de pe timpul văduviei.

În Voislova P. S. Sa este bineventat de preotul G. Adam. P. S. Sa împărtășește credincioșilor adunați binecuvântările sale arhieresti și îndeamnă pe credincioși să stăruie în credință și în viață bisericească bine plăcută lui Dumnezeu.

Trenul sosește apoi la Cireșa. În gară mulțime mare de credincioși cu flori în mâni și în haine de sărbătoare. Preotul locului, părintele I. Turcan, printr'un însuflețit discurs urează bun sosir P. S. Sale în mijlocul credincioșilor săi. P. S. Sa răspunde îndemnând pe credincioși la o viață sufletească și economică sănătoasă cu frumoase pilde din viața săteanului nostru.

În Ohababistra învățătorul N. Gavrilă salută cu fiiască dragoste pe arhierul pornit în drumul apostoliei. P. S. Sa este formal obsedat cu nesfârșitele mănunchiuri de flori ce i-se întind din partea școlarilor și școlărițelor eșiți și ei întru întimpinarea P. S. Sale. P. S. Sa îi mulțumește tuturor pentru dragostea cu care este întimpinat și sfătuiește pe toți la dragoste de lege și de limbă, la alipire de biserică și școală.

Seria deputațiilor eșite întru întimpinarea P. S. Sale la garile de pe Valea Bistrei o încheie în Obreja salutul cald al inimosului părinte P. Rădoi. P. S. Sa întrebându-i pe credincioșii obrejani de starea credinței, îi îndeamnă la ținerea legii strămoșești, pe care au datoriat s'o apere în contra rătăciților de tot soiul, precum sunt și pocăiții, cari cu mult vicieșug se furieșează printre rândurile alor noștri.

La ora 3 p. m. trenul sosește în Caransebeș, unde lume imenză prin rostul P. S. Sale episcopului Iosif salută cu drag pe arhierul și stăpânul Ioan, pentru osteneala ce și-a luat-o venind să slujască la praznicul credincioșilor eparhiei surori a Caransebeșului. În numele orașului primarul Fr. Pauck urează bun sosir înaltului Prelat, iar în numele armatei îl salută pe P. S. Sa colonelul T. Romanu. P. S. Sa îi mulțumește tuturor pentru dragostea cu care vede că este întimpinat.

Dela gara centrală un lung șir de trăsuri în frunte cu careta episcopescă își face intrarea prin șoseaua Lugojului în oraș. P. S. Sa descinde în fața reședinței, de unde însoțit de înalții dignitari ai episcopiei noastre, se face prietinel și mângăitorul copiilor cari se postaseră dealungul străzii episcopului Popasu din fața reședinței în așteptarea înaltului oaspe. P. S. Sa îi alintă pe toți cu dreapta Sa, întrebându-i cu drag de lumea doririlor și bucuriei lor, iar la urmă primește salutul cercetașilor dela liceul „Traian Doda“ și cuvântul de bun sosir al corpului profesoral dela acelaș liceu prin graiul frumos al directorului Sabin Evtușian. Nemijlocit naintea porții aulei episcopicești P. S. Sa este primit de elevii și profesorii institutului teologic, cari îl primesc cu cântarea, „Întru mulți ani stăpâne!“

Sămbătă în 26 Septembrie.

Întimpinarea mitropolitului Nicolae și arhierului Vartolomei Stănescu Băcăuanul, locțiitor episcop de Râmnic și Noul Severin, de asesorul referent școlar Lazăr Triteanu și de ierodiaconul Sofronie Morariu.

teolog P. S. Sa arhierul Dr. Vartolomei Stănescu Băcăuanul, locțiitor episcop de Râmnic și Noul Severin, de asesorul referent școlar Lazăr Triteanu și de ierodiaconul Sofronie Morariu.

Înalții Prelați sunt așteptați la gara centrală de întreg Consistorul și institutele diecezane în frunte cu Prea Sfinția Sa noul episcop, de toate autoritățile publice în frunte cu șefii lor și de număroasa ceată a credincioșilor. În numele credincioșilor săi Prea Sfinția Sa părintele episcop Iosif salută pe ceice vin în numele Domnului, talmăcind sentimentele sale de sincera grațitudine înalților prelați pentru'au ostenit să descinda în centrul eparhiei sale pentru săvârșirea istoricului act al hirotoniei la însași catedra sa episcopală. Î. P. S. Sa părintele mitropolit mulțumește pentru caldele ovațiuni ce i-se fac, asigurând pe noul episcop și credincioșii săi de dragostea cu care a venit să împlinească dorința fraților săi bănățeni de a-le hirotoni la ei acasă pe primul episcop bănățean. Primarul orașului apoi, Dl. Fr. Pauck, urează bun popas distinșilor oaspeți în mijlocul cetățenilor orașului Caransebeș.

Întreg orașul împodobit cu verdeața, drapelul tri-coloare și covoare avea cel mai strălucit aspect pentru calea triumfală ce și-o făcea sărbătoreșcul convoi până la reședința episcopescă.

Întregul oraș cu mic cu mare furnica ca să vadă pe stăpânii și arhierii noștri.

Vizitele. La ora 11 din zi înalții Prelați, însoțiți de ref. școlar Lazăr Triteanu, de secretarul consistorial Dr. Cornel Cornean și de redactorul „Foi Diecezane“, vizitează rând pe rând toate autoritățile publice și instituțiile de cultură. Așa pe Preasfinția Sa noul episcop Dr. Iosif Tr. Badescu, Î. P. C. Sa vicarul episcopesc Filaret Musta, pe protopresbiterul A. Ghidiu, comandamentul militar dela cercul de recrutare și dela regimentul nostru de casă, tribunalul, procuratura, Comunitatea de avere, pretura, primăria, institutul teologic, școala normală, liceul „Traian Doda“, școala civilă și primăria, primind și lăsând pretutindenea cele mai vii și cele mai frumoase impresii.

Institutele de învățământ au primit pretutindeni vizita ierarhilor, a căror binecuvântare o cereau pentru înmulțirea luminii ce-o răspândesc, în cadrul de sărbătoare școlară.

La institutul teologic corul clericilor i-a întâmpinat cu cântări bisericești, iar în numele corpului profesoral și al clericilor profesor V. Loichița s'a făcut talmăcitorul dragostei și a neclintitei alipiri față de păzitorii credinței strămoșești, rugând binecuvântarea darului arhieresc pentru munca ce se desfășură de pe umila catedră a unui modest institut teologic pentru preamărirea marelui Dumnezeu și a neamului înălțare. Î. P. S. Sa părintele mitropolit Nicolae, ca fost dascăl de teologie, răspunzând, spune, că cunoaște opera de sacrificiu ce se aduce în sfintele școli clericale ale neamului și a venit să binecuvinteze și să se incline acestei munci de jertfe și sfătuiește pe ceice și-au ales slujba lui Hristos s'o considere ca un apostolat, ale cărei atribuțiuni sunt: idealism și abnegațiune.

La școala normală și civilă directorul Ilie Orzescu în numele corpurilor profesionale și al tinerimei școlare face apoteoza și înaltul rost al școlii confesionale întru făurirea conștiințelor românești la noi și salută pe vrednicul lor Cap, ale cărui binecuvântări le roagă pentru buna sporire a muncii de luminare ce se depunne pen-

tru cultura satelor noastre. I. P. S. Sa răspunde: „cunosc deplin din plin strădaniile dascălimei noastre românești, eu insumi dascăl fiind, și apreciez deplin munca cu caracter de mucenicie, ce se închină culturii naționale din cuprinsul satelor noastre, și vă asigur, prietenii mei, de toată iubitoarea ocrotire ce o datorez acelor, cari sunt fauritorii de conștiințe robuste și sănătoase în temelia învățământului nostru românesc”.

La liceul „Traian Doda”, părintele protodiacon Sabin Evușian, directorul liceului, cu cuvântul cald și inteligent al bărbatului de școală, aduce în numele colegilor și a tineretului școlar prinosul său de recunoștință și de fiasca mulțumire vizitei înalte ale trei vlădicilor români, cari caută cu dragostea lor pragul luminii și culturii românești din mândra graniță a neînfricatului luptător de pe vremuri, general Traian Doda. I. P. Sfințitul Nicolae răspunde: „Vă asigur, mult stimaților noștri prieteni, că în viața unui popor dăltătorii cugetului omenească sunt adeverații lui reprezentanți și un popor poate atinge culmi de mărire prin mărirea dascălilor săi. Opera dreaptă ce o savârșii în numele gândirii românești la liceul un nume falnic, este vrednică de cea mai largă recunoștință a neamului, în slujba căruia cu toții estenim. Implorăm ajutorul Domnului peste lucrările „DVoastre”.

În numele școlii primare de băieți și fete directorul Gh. Neamțu printr'un discurs plin de duioșie aduce omagiile și dragostea tinerelor mlădițe ale neamului, rugând părinteasca binecuvântare a distinsilor chiriarhi pentru progresul spiritual și corporal al micușilor, căci viitorul lor este viitorul neamului. I. P. S. Sa mulțumind binecuvintează scumpele inimi nevinovate cari i-au ieșit întru întimpinarea sa.

Vecernia mare cu litie și privighiere. Sâmbăta seara la ora 5 se încep în catedrala iluminată și frumos împodobită ceremoniile prescrite pentru sfințirea arhierieilor, vecernia mare cu litie și priveghiere (utrenia), servind I. P. C. Sa arhimandritul și nou alesul episcop Dr. Iosif Tr. Badescu, P. C. Sa protosincelul Dr. Iosif Olariu, ref. în senatul bisericesc Tr. Păcățianu, protopresbiterii A. Ghidiu și I. Pepa și diaconii I. Cioară și Sofronie Morariu. De față sunt în scaunul episcopesc I. P. S. Sa părintele mitropolit Nicolae, iar pe două fotolii, din dreapta și și stânga sa, Prea Sfințile Lor episcopii Ioan și Vartolomei. În scaunul prim din strana dreaptă stă ca o stană de piatră figura sfântă și patriarhală a I. P. Cuviosului vicar episcopesc Filaret Musta. Lângă I. P. C. Sa ocupă loc referentul școlar Lazăr Triteanu și alți clerici superiori. De față sunt și DI Procuror general, Dr. Mihai Grosșian, reprezentanții armatei, prof. univ. și dep. Dr. Traian Lalescu, sen. Gr. Alevra, deputați sinodali și multe capetenii de oficii publice ale statului. Lume multă de credincioși din centru și provincă s'a adunat să vadă rarul și foarte impozantul serviciu religios cu asemenea ocazii, preoții și învățătorii să vadă a ceea ce în practică tipicul prescrite la vecernia și privighiere din ajunul zilei de dinaintea hirotonirii arhierieilor.

Ceremoniile religioase s'au început și cădelnițele se înalță în mâinile diaconilor... După mărirea dela stihovna s'a rostit, prima dată, ectenie și pentru nou alesul episcop, arhimandritul Iosif care, după otpust, desbrăcând odăjdiile, a luat loc dimpreună cu ceilalți Preasfințiți la masa așezată în partea de cătră mieznoapte a soliumului din fața iconostasului, încunjurată de 4 fotolii, și pe care se aflau: evangelia, crucea, o sticlă cu vin roșu, 4 păhare și prescuri.

Diaconii se prezintă apoi în fața alesului și după ce l-au cădît, diaconul I. Cioară îi comunică alesului, că Preasfințitul Sinod episcopesc l-a aflat vrednic pentru arhierie, iar M. Sa Regele Ferdinand I. i-a întărit alegerea de episcop al eparhiei Caransebeșului. Alesul răspunde, că primește cu mulțumire și umilință vestea și se supune votului Preasfințitului Sinod episcopesc și hotărârii Preainalte și promite că va păstori cu tot zelul și va conduce în fapte bune urma cuvântătoare din dieceza sa.

După acest răspuns și promisiune solemnă alesul merge și ocupă loc la masa episcopilor.

S'au rostit apoi obicinuitele polichroane pentru M. Sa Regele, pentru I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, pentru Prea Sfințile Lor episcopi Ioan și Vartolomei, pentru noul episcop și tot clerul, pentru autoritățile militare, civile și pentru întreg poporul. Fiecărui polichron cântăreții răspundeau cu „mulți fericiți ani”, iar mitropolitul, episcopii și nou alesul episcop închinau păharul frației în sănătatea celor pomeniți în polichron.

În tot decursul vecerniei și privighierei cântarea în și afară de altar este condusă cu o rară pricepere de cântărețul distins, mândria noastră, profesorul de cântare bisericească și tipic, părintele protopresbiter G. Petrescu, cu colaborarea aleasă și măiastră a profesorului de muzică Petru Bancea. Paremiile le-a celit P. S. Sa episcopul Ioan al Aradului, participând P. S. Sa și la cântarea: „Doamne strigat-am...” cu vocea dulce a unui vechi și iscusit cântăreț bisericesc, iar responsoriile le-a executat precis și frumos corul clericilor dela inst. teologic și a elevilor și elevelor dela școala normală din loc. Serviciul divin s'aterminat la ora 8^{1/3}.

Duminică în 27 Septemvrie

Hirotonirea și instalarea. Duminică în 27 Septemvrie anul 1920, la s. liturgie, s'a împlinit apoi hirotonirea și așezarea în scaun a noului episcop în cadrul unor sărbări, cum numai Bănățenii sunt în stare să le facă. Întreg orașul a îmbrăcat haina luminoasă de sărbătoare. Încă de dimineață public numărös, preoți de toate rangurile și credincioși din întinsele cuprinsuri ale eparhiei au început să umple curtea și interiorul catedralei.

La ora 8^{1/2} nou alesul episcop încunjurat de P. C. Sa protosincelul Dr. Iosif Olariu, asesorii A. Ghidiu, Lazăr Triteanu, M. Păcățianu, protopresbiterii I. Pepa, S. Șandru, presbiterii I. Bogoevici, G. Tătucu, protodiaconii Dr. C. Cornean, S. Evușian și diaconii I. Cioară și S. Morariu, toți îmbrăcați în strălucite odăjdii, corul și elevii seminariai în sunetul campanelor au eșit în procesiune din catedrală și au mers la reședința episcopescă spre a conduce înalții ierarhi în biserică. În tot drumul, dela reședință pân' la catedrala cordonul pompierilor și al poliției orașanești a susținut o ordine esemplară. La ora 9 vlădicii în frunte cu I. P. S. Sa părintele mitropolit Nicolae, în splendide ornate bisericești și cărțile arhieresti în drcapta, cobor treptele în vestibulul reședinței episcopesci, de unde se pornește grandioasa procesiune spre catedrală. Înălților prelați li-a urmat, ca public, I. P. C. Sa arhimandritul și vicarul episcopesc Filaret Musta, prefectii județelor Caraș-Severin, Timiș și Torontal, capii și înalții demnitari ai tuturor oficiilor de stat din județele Caraș-Severin, Timiș și Torontal, reprezentanții armatei din loc, Logoș și Timișoara, grupul parlamentarilor bănățeni, senatori și deputați și reprezentanți din toate păturile sociale ale Bănățenii, cari toți

sunt de față și în catedrala la mărețul act al hirotonirii și așezării în scaun a noului vlădica.

Diaconii se pleacă pentru binecuvântări și slujba dumnezeiască începe cu binecuvântarea împărăției Tatălui...

Arhiereii se postează în fața altarului, luând loc pe fotolii în mijlocul bisericii. Pe cel din mijloc ocupă loc mitropolitul, având de dreapta sa pe episcopul Aradului, iar la stânga sa pe delegatul s. Sinod, arhiereul Râmnicului și Noului Severin, fiind întins înaintea lor un covor pe care e brodat chipul vulturului.

E condus acum din altar noul ales de protopresb. A. Ghidiu și protodiaconul Dr. C. Cornean și după ce protodiaconul Dr. C. Cornean zice: „*Poruncind poruncește Înaltpreasfințite Stăpâne!*“, protopresbiterul A. Ghidiu îl prezintă arhiereilor cu cuvintele: „*Cu umilință se prezintă Î. F. S. Tale spre hirotonire iubitul de Dumnezeu, înaltpreacuviosul arhimandrit Iosif, ales și înălțat episcop al diecezei Caransebeșului*“.

Mitropolitul întreabă: „*De ce ai venit și ce ceri?*“ Alesul răspunde: „*Am venit să cer hirotonire cu preasfințitul dar arhieresc*“. „*Arată-ne nouă cum crezi*“ întreabă mitropolitul. Alesul rostește Simbolul credinței, după care mitropolitul îl binecuvântă de trei ori zicând: „*Darul lui Dumnezeu Tatăl și al Domnului nostru Isus Hristos și al Duhului sfânt să fie cu tine*“.

Alesul e condus de aceeași mai departe până ce ajunge să steie pe mijlocul vulturului, și aplicându-se se prezintă de acelaș de nou, la ce episcopul Ioan îl agrăește astfel: „*Arată-ne nouă mai pe larg cum crezi despre înfăptuirea Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu?*“ Alesul rostește partea referitoare din Simbolul credinței completată cu esența dogmei despre cele trei ipostasuri ale sfintei Treimi și cu respingerea eresurilor lui Arie, Macedonie și Nestorie, — după care mărturisire este condus până la capul vulturului și iarăș acelaș îl prezintă arhiereilor.

Acum îl întreabă arhiereul Vartolomei: „*Mai spune-ne cum crezi despre canoanele sfinților apostoli și ale sfinților părinți?*“, iar alesul răspunde cu declarația, prin care-și precizează mărturisirea credinței și misiunea arhierescă. După acestea toți trei arhiereii îl binecuvântă, el li-se închină de trei ori și li sărută mâna, iar ei îl sărută pe frunte. Covorul este mutat acum înaintea icoanei Mântuitorului, unde alesul stă până la „*Câți în Hristos*“, când e condus în altar spre a fi hirotonit.

Este condus în jurul altarului de trei ori de episcopii Ioan și Vartolomei, apoi îngenunchind înaintearistolului, punându-i toți arhiereii omofoarele pe cap, mitropolitul citește rugăciunile prescise pentru hirotonirea arhiereilor, iar după terminarea acestora desbrăcându-l de felon și îmbrăcându-l în ornate arhieresti, I. P. S. Sa îl prezintă din ușa împărătească credincioșilor de trei ori cu cuvintele: „*Vrednic este!*“ Protopresbiterul Petrescu îi cântă „*Vrednic este!*“

Cu aceasta hirotonirea s'a terminat, continuându-se sânta liturgie, la care responsoriile le-a dat corul bravei noastre reuniuni de cântări din loc, care și cu acest prilej a escelat prin preciziunea cântărilor executate, ridicând în mod esențial solemnitatea importantului act ce se lucră în catedrala episcopiei noastre. Toți coriștii noștri dimpreună cu maestrul lor prof. P. Bancea și președintele reuniunii Dr. C. Cornean pot fi mândri de artisticele lor prestațiuni, adăugând la activitatea reu-

niunii un nou titlu de recunoștință ce li-se imprumută cu draga inimă și cu gest larg din partea inimilor înțeleghătoare românești.

Este timpul priclesnei. Sânta împărtașire s'a terminat. Porțile împărătești se deschid ca de o mână nevăzută și întreaga sântă ceată a slujitorilor lui Dumnezeu își face eșirea și se așează în cerc înaintea ușilor împărătești cu fața spre credincioși: arhiereii, presbiterii și diaconii.

E liniște...

Părintele asesor-referent Lazăr Triteanu citește următoarea înștiințare a **Ministerului Cultelor și Artelor**:

No. 28134, 16 August 1920.

Înalt Prea Sfințite!

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că prin Înaltul Decret Regal, nr. 3231 din 30 Iulie a. c., Prea Cuviosul Arhimandrit Dr. Iosif Bădescu, este impuniternicit ca Episcop al Diecezei Caransebeșului.

Pentru Ministrul Cultelor și Artelor
C. Dobrescu, m. p.

Cu un pas înainte din rândul lor se desprinde mitropolitul Nicolae, nădejdea bisericii românești de diocoaci de Carpați, în arhierescă trimitere de propovăduitor al cuvântului. Frumos și plin de demnitate, vrednic purtător al mitrei și cârjiei *propriei* a marelui nostru Andrei, mitropolitul Nicolae aducea, par'că cu sine, din umbra trecutului, ceva din duhul marelui ierarh ca povăduitor, iar prin profunzimea și puterea de convingere, făcând în predica sa apoteoza *vieții* celei adevărate și netrecătoare aparute în Hristos, el s'a făcut un fenomenal convertitor și întăritor de inimi și de gânduri... Cuvântul său a fascinat și a purtat cu sine atâtea inimi trudite și setoase de o nouă primenire într'o apropiere cât mai sigură de Hristos Domnul, sinteza *vieții* și luminii tuturor veacurilor de cultură și progres ce se vor mai perânda pe acest petec trecător de pământ.

Notițele noastre sunt incomplete și dăm numai un scurt și palid estras ce l-am putut prinde în fuga condeiului din predica sa. Frumoasă și cuceritoare i-a fost inspirația și ceice l-au auzit, dus-au cu sine taina sfintei și duioasei *îndreptări*.

Cuvântarea mitropolitului Nicolae:

Când mari crize sufletești bântue societatea omenească și când oamenii de răspundere caută puteri noi pentru înnoirea conștiințelor și întărirea caracterelor, privirile se îndreaptă spre dumnezeiasca personalitate a Mântuitorului.

Și în adevăr încă nimenea nu s'a apropiat înzădar de Hristos.

Multe s'au scris despre ceea ce a însemnat *El* pentru fericirea oamenilor, pentru viața și cultura popoarelor, dar mie mi-se pare că nimeni n'a cuprins cu atâtea pătrundere înfrățirea Lui pe arena istoriei omenești, ca s. apostol și evangelist Ioan, care zice că întru Hristos „*Viața s'a arătat*“.

Auzind aceste cuvinte par'că deslușim în ele ecoul unui nemărginit triumf de bucurie: *viața s'a arătat! Viața!*

Viața, care întru Domnul s'a arătat, ni-a adus în această lume o realitate nouă, curată, străluci-

toare, o realitate care rupe zăgăzurile vieții celei vechi, sfarmă cătușele egoismului și ale patimilor înșositoare și coboară înălțurii sufletelor un cuprins de viață smuls din vecinicie.

Această nouă realitate se sălășluiește numai acolo unde oamenii își deschid inimile ca s'o primească.

Trebuc deci să ne apropiem de Hristos, să înșetoșăm după izvoarele de învoire ale *harului* și *adevărului*, cari prin *El* ni-s'au dat.

Ca fiecare dela fiecare, prin lumina vieții noastre, să facem să se aprindă și să strălucească puterea creatoare de noi și noi caractere creștine.

Da, caractere creștine, *suflete înviate* prin puterea de refacere a evangheliei lui Hristos îi trebuesc mai pe sus de toate și neamului nostru pentru rezolvirea marilor probleme și a arzătoarelor trebuințe, cari trebuc să ne apese conștiința fiecăruia din noi în fața prezentului și a viitorului.

Căci un popor trăește înainte de toate prin sufletul său. Prin suflet a biruit și neamul nostru! Căci dacă toate ni-s'au putut lua: avere, viață și tot ce a fost bucată de lut în noi, un lucru nu ni-l a putut lua nimic: *sufletul nostru!*

Pe acesta l-au închinat numai lui Dumnezeu și ni-l-am păstrat întreg și curat, și așa l-am adus la praznicul unirii cu frații noștri de pretutindeni.

Datoria noastră de acum este ca acest suflet încercat prin locul de ispite și lupte grele să-l conducem la mărire, îmbogățindu-l cu toate darurile culturii și civilizației, ca să-și poată împlini misiunea ca factor de ordine și de lumină, pe care i-a hărăzit-o prevedința în această parte a lumii.

Am venit să vă spun în auzul tuturor, ca drumul spre această înălțătoare țintă este drumul vieții care prin Hristos s'a arătat!

Sa ne întoarcem deci la Hristos pentru întărirea și sporirea credinței moștenită din străbuni.

Nou apostol al acestei credințe V'am dăruit azi prin sfințirea și așezarea în scaun a episcopului Iosif.

Am venit cu dragă inimă ca în această catedrală să implor darul și binecuvântarea lui Dumnezeu peste noui voștri păstor, ca să fac mai deplină sărbătoarea sufletelor voastre. Dar am venit și pentru că cu atât mai mult să vă oblig a vă păstră trează dragostea cătră biserica strămoșească și sinceră încrederea cătră păstorul voștru, care viața și va pune pentru turma sa.

Și am venit ca să săvârșesc sărbătoreșul act cu P. Sa episcopul Aradului Ioan, nestorul episcopatului nostru, și care cu atâta înțelepciune până bine de curând a condus biserica noastră.

Strălucirea praznicului nostru de astăzi este pentru că prin prezența prea iubitului nostru frate în Hristos, episcopul Vartolomei, chivernisitor al eparhiei Râmnicului și Nouului Severin, cu care în grele vremi ale trecutului, Bănatul nostru a avut strânse și folositoare legături bisericești. Pot să spun că îndemmurile și povețele înaintașilor P. S. Sale după vremuri, au rōdit cu înbelșugare, căci Bănatul nostru, ca nici unul dintre meșaguriile românești și-a păstrat întreagă moștenirea credinței cătră ortodoxie și alipirea cătră biserica neamului.

În fața stărilor sufletești atât de schimbate de pe urma războiului, noi, preoții, trebuc să găsim noi forme de înfățișare a eternelor adevăruri ale evangheliei. Armonia sufletelor ni trebuește, căci adevăratul apostolat al lui Hristos se trezește numai prin armonia de suflet dintre păstori și păstoriți, căci numai din contact viu între ei se sporrește lumina sufletului, de care are atâta trebuință un neam.

Urmezi Prea sfințite frate în Hristos, destoinicului Popasu și învățatului Popea, cari au fost purtătorii tradițiilor rămase dela marele nostru părinte Andrei, organizatorul bisericii noastre. Moștenirea lor a chivernisit-o cu râvnă și dragoste înaintașul nemijlocit al Prea Sfinției Tale, I. P. S. Sa părintele mitropolit primat al țării românești Miron Cristea, pe care cu un gest larg de abnegațiune l-ați dăruit întregii biserici ort. române din patria noastră.

Din partea episcopatului Te primim cu drag în rândurile noastre, având un nou frate în Hristos pentru împărșirea grijei și răspindirii ce purtăm pe umerii noștri.

Nădăduesc, Prea Sfințite în Hristos frate, că experiențele Tale bogate de pe urma unei activități de peste 30 de ani, vei ști să le folosești ca pe niște buni talanți pentru fericirea bisericii și a patriei.

Și dacă putem prăznu azi libertatea sufletului românesc, cu recunoștință să ne aducem aminte de Majestatea Sa gloriosul Rege al tuturor Românilor Ferdinand I., care, identificându-se cu idealul de veacuri al neamului, în fruntea vitezei și neînfricării sale ostiri, a realizat unitatea noastră națională. (Corul cântă „Imnul Regal“).

Cu-o dragoste plină de pietate să ne aducem aminte de slăvița noastră Regină, Maria, sufletul care a jertfit mai mult din bogățiile sale în ceasurile cele mai grele din suferințele neamului și de întreaga noastră dinastie, pe care, Doamne, ține-o întru mulți și fericți ani! (Corul cântă „Imnul Regal“). Iar pe noi, neamul Tău, luminează-ne și ne întărește Stăpâne, cu îndurările Tale, ca să-ți putem răspunde oarecândva cu glasul poetului:

„O! Doamne'n lume cât am stat,
În ochii săi plini de-admirare
Pe Tine Te-am reprezentat!“

Corul intonează: „Pe arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae, Doamne păzește-L...“ I. P. S. Sa luând apoi de braț pe noul nostru episcop, îl așează în scaunul episcopesc cu cuvintele: „Să conduci în pace turma încredințată păstoriei Tale!“

Urând treptele scaunului episcopesc, emoționat și plin de smerenie, **P. S. Sa părintele episcop Dr. Iosif Tr. Badescu, rostește următorul discurs strălucit:**

„Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale, și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor Tale“.

Așfel trebuc să esclăm acum, înalt Prea Sfințite și Prea Sfințiilor frați în Domnul și iubitor credincioși și prietini, cari Va-ți adunat aici în casa Domnului, la actul radierii uniele mele persoane în înalta demnitate a Arhieriei.

Necunoscute, tainice și de mintea omenească necuprinse sunt căile providenței dumnezeiești. Dumnezeu atotputernicul cârmuitor al lumii, a fixat legea eternă, după care se conduce universul și toate cele cuprinse în acest univers. El a fixat normele vecinice, după care se conduce lumea și căroră este supus și microcosmul, omul. Omul, care după menirea sa trebuie să tindă la fericire, la împreunarea cu Dumnezeu, Creatorul său, care îi este scopul final, are călăuză spre acest scop final grația dumnezeiască, carea i-se împărtășește în și prin sfânta biserică întemeiată de Mântuitorul omului căzut prin păcatul strămoșesc, întemeiată pe piatra credinței, fiind însuș Mântuitorul Hristos capul ei, și conducându-o prin Mângăitorul promis sfinților apostoli, ca să rămână cu ei în veci.

În șirul sfinților apostoli a intrat și un nevrednic, unul, care și-a vindut fariseilor și cărturarilor pe învățătorul său. Nu e deci mirare, dacă în cursul vremilor în cōrul urmașilor sfinților apostoli a intrat și câte un nevrednic, care călcându-și jurământul a tradat biserica și interesele mai înalte ale ei, de multe ori din dorul de mărire, din dorul de inovațiuni în domeniul învățăturilor religioase dogmatice și în domeniul disciplinei bisericești, introducând vrajbă și neliniște în sinul bisericii lui Hristos, după cum ne mărturisesc aceasta paginile istoriei bisericești.

Abaterile dela adevărata credință, dela tradiția apostolică și dela disciplina de veacuri a bisericii au produs totdeauna neliniște între credincioși și sciziuni în biserică și astfel a alterat unitatea credinței și legătura păcii. Biserica lui Hristos a putut suferi, ca o instituțiune dumnezeiască, carea își desvoaltă activitatea în lume și prin oameni neperfecti, dară avem promisiunea Mântuitorului, că nici porțile iadului nu o vor sfărâma, și că Mângăitorul, Duhul adevărului, rămâne cu noi în veac.

Dumnezeu, după sfaturile Sale cele necuprinse de mintea omenească s'a îndurat întru milostivirea Sa, ca să fiu și eu umilul chemat prin biserica eparhială a Caransebeșului la Arhierie, apoi ca sfântul Sinod episcopesc să aplacideze această chemare, iară factorul prea înalt constituțional, gloriosul nostru Rege, la propunerea înaltului guvern, să o confirme.

Îmi cunosc debilele mele puteri și adevărul grăesc, când afirm că cu multă sfială am luat la cunoștință chemarea la Arhierie și cu mai multă sfială și întru umilința inimii am venit, ca să primesc darul Duhului Sfânt, Arhieria. Am însă conștiința liniștită, căci la lumina zilei, pe ușă am intrat în staul, iară, nu pe dealături, și aceasta mă întărește și îmi dă siguranța, că Dumnezeu va întări slăbiciunea mea și îmi va da puterea cuvenită, ca să port sarcina Arhieriei spre binele bisericii și întru preamărirea lui Dumnezeu.

Am deplina conștiință despre marea răspundere înaintea marelui nostru Arhipăstor, Mântuitorului nostru Isus Hristos, și această conștiință și convingere este și va fi pururea înaintea ochilor mei sufletesti și va servi ca un contrapond oricărui imbold de mărire sau mândrie, ce ar atentă sufletul meu; va fi pavăza sufletului meu. Nu mă va putea ademini mândria, ci mă va stăpâni umilința față de darul Duhului Sfânt revărsat peste mine; dară conștiința fiind, întru umilința mea, de plenitudinea puterii spirituale, ce mi-sa dat, această putere o voi exercia întru conducerea bisericii mele eparhiale fără șovăire, păstrând

și întărind credința adevărată, păstrând cu fidelitate tradițiunea apostolică.

De aceste convingeri fiind pătruns, Prea Sfințiile Voastre veți afla în neînsemnata mea persoană un credincios colaborator în via Domnului, un credincios consoț întru guvernarea bisericii, după ce dorința mea este, ca pe lângă unitatea credinței să se pastreze legătura păcii și să fiu folositor bisericii și neamului nostru românesc.

Conștiința fiind de marea răspundere ce mi-am luat-o asupra-mi înaintea lui Dumnezeu, și carea apasă umerii mei, este de sine înțeles, că pentru ușurarea răspunderii ochii sufletului meu pururea fiind ațintiți asupra misiunii, ce are să o îndeplinească sfânta biserică pe pământ, în activitatea mea arhipăstorească nu mă voi lăsa abătut dela prescripțiile Mântuitorului nostru și nici plenitudinea puterii spirituale nu îmi va servi de mijloc de instrument pentru scopuri străine bisericii, ci numai pentru întărirea instituțiilor noastre bisericești, pentru promovarea intereselor sfintei noastre biserici, cari toate tind la fericirea temporală și vecinică a credincioșilor noștri.

Este prea adevărat, și adevărului, ce îl constat în internul meu, pot să-i dau fără ezitare expresiune aici în casa Domnului, că privind la situația poporului nostru credincios, trebuie să recunosc, că între actualele împrejurări mă văd în fața unei stări foarte dificile, carea se potențează apoi prin deosebita încredere onorifică, ce se pune în persoana mea din partea credincioșilor eparhiei și prin așteptările, ce se leagă de persoana mea.

Pe când înainte de 10 ani, pe lângă toate neajusurile esterne, mi-ar fi fost o sarcină ușoară lucrul în via Domnului, astăzi văd greutăți enorme în cale, căci precum în viața de toate zilele, în viața socială esternală, în urma războiului înfricoșat parte s'au nimicit, parte s'au deteriorat mijloacele de comunicație, și astfel alternându-se pulsațiunea normală economică, dela carea depinde bunăstarea materială a societății omenești, viața socială liniștită și tihnă, s'a produs o înfrigurare generală, lipsuri de diferite nuanțe, vrămașe vieții liniștite, producătoare de perturbațiuni, tot așa în viața spirituală, în viața bisericească s'au deteriorat modestele cărări spirituale, acestea nu mai sunt presărate cu floricele, ci sunt amenințate de a fi năbușite cu spini și polomidă, provocând rătăcirii dela calea dreaptă, desorientări și șovăiri în cei slabi.

Viața a luat un nou curs, carea ni-se înfațișează nu ca un fluviu, care curge nu mai mult lin și în unde liniștite, ci în valuri cutropitoare, furioase și se cere multă virtute, tot devotamentul și dragostea pentru de a îndrepta și conduce naia bisericii peste valurile spumegânde ale acestei ape furioase. Și în aceasta residă o parte a greutății, sarcinei, ce mi-se impune.

Devotament și dragoste am. Virtutea și dibăcia? Ce voi zice? „Domnul îmi este întărirea și scăparea mea“. Domnul e cărmaciul naiei sale. „Puterea se săvârșește în slăbiciune“, a zis Domnul către sfântul apostol Pavel.

Grație înțelepciunii Maiestații Sale gloriosului nostru rege Ferdinand I., vitejicii armatei române și sprijinului marilor aliați s'a șters prăpastia seculară, ce despărția frați de frați; glas de bucurie s'a ridicat dela o margine până la cealaltă a pământului românesc;

frații s'au îmbrățișat cu sete și în mijlocul acestei îmbrățișări și biserica noastră ortodoxă română, și până aci una după dogme, disciplina și limbă, dar despartită după diferite stăpâniri politice s'a împreunat, s'a unificat și după teritoriu. În marele entuziasm, între strigătele de bucurie nu s'a observat rana, ce se deschidea pe trupul bisericii noastre și în special al eparhiei noastre. Eram prea preocupată de fericirea visată, dăra neașteptată momentan, decât să simțeam toată suflarea românească această rana, să-și dea seama de pericolul așezării unei noi prapastii, unui nou hotar despartitor între frați. Și încă între ce frați? Între frați, cari împreună purtau zăduful zilei, cari umar la umar împreună sa luptau pentru acelaș ideal sfânt, pentru libertatea graiului, pentru limbă și neam, pentru instituțiunile comune bisericești și culturale. Înțeleg: linia demarcațională trasa prin teritoriul eparhiei noastre. Deci o altă latură a stărcii dificile de carea făcui amintire. Această împrejurare dureroasă și neliniștitoare, precum și noile curente — altcun nu noi — ei, în urma evenimentelor extraordinare ale războiului mondial, prin cari am trecut, mai pronunțat ivite, cari tentează la simțul moral creștinesc și religios al poporului nostru, ne pun în fața unor probleme grele, dela a caror norocoasă deslegare depinde viitorul fericit al bisericii și în consecință și al neamului nostru românesc. Când zic biserica, înțeleg și neamul nostru românesc; aceste două noțiuni au fost identice în trecut, și cu atât mai mult în prezent și viitor. Interesele bisericii românești sunt și interesele poporului românesc, și cutez sa zic, că și ale statului românesc, dupăce biserica noastră liberă națională, ca nu poate aduce atingere intereselor statului cu caracter enunțamente național. Din aceste considerante nu numai socotesc, ci am convingerea deplina, că înțelegerea bărbaților noștri de stat vor da tot sprijinul bisericii în rezolvarea problemelor sale; pentruca biserica neconturbată din nici o parte să-și poată desfășura activitatea ei pe terenul cultural și religios moral, luând acum un nou avânt, ca un vultur, care scapând din colivie se ridică spre înălțimele cerului. Căci la o norocoasă deslegare a problemelor, ce se înfațesează bisericii, suntem îndatorați cu toții sa conlucram, și am firma convingere, că vom și conlucra.

Măntuitorul a poruncit apostolilor săi: „Mergeți, învățați toate neamurile“. Cu atât mai mult își vor împlini datoria pastorală, stăruind, îndemnând și învățând păstorii sufletești pe cei de un sânge cu dânșii. Din conlucrarea armonioasă a păstorilor și păstoritilor numai roade bune vor resulta. În această direcțiune eu mă aștept la sprijinul credincioșilor mei, căci cunosc pe ai mei și ei ma cunosc pe mine. Glasul meu nu e străin și am convingerea, că nu va suna în pustiu. Între marginile autonome constituționale, în libertatea acțiunii noastre constituționale, noi ne vom da silința sa îngrădindu biserica noastră cu instituțiuni culturale și umanitare, cari sunt decorul unei biserici, dezvoltând și perfecționând pe cele existente și răspândind lumină, dragoste, religiositate și moralitate.

În libertatea acțiunii noastre constituționale, răzimați pe puterea vie și sănătoasă a poporului nostru este imposibil, ca să nu curățim cărările vieții noastre bisericești, carările spirituale, de buruenile exotice, și astfel să nu asigurăm vieții noastre bisericești și culturale acea dezvoltare, carea

sa fie deamă de biserica și de noi, și carea să conducă poporul nostru la limanul dorit, la bunul temporal și la fericirea vecinică.

Dumnezeu atotputernicul, care a condus de mână neamul nostru în decursul veacurilor prin cele mai grele împrejurări, până am ajuns la încheierea de astăzi, fără îndoială l-a destinat pentru de a ajunge un factor însemnat în șirul popoarelor lumii, pentru de a ajunge la înflorire și mărire, după atâtea veacuri de zbucium și suferinți. Și noi suntem datori sa ne arătăm vrednici de grația dumnezeiască și deschizându-ne inimile grației dumnezeiești, să conlucram cu ea la mărirea bisericii noastre naționale și la înălțarea neamului nostru românesc.

După aceste cuvinte, din cari se desprind încăva vederile mele și felul meu de a fi în viitoarea activitate arhierescă, după ce n'am aflat de lipsa să esprim vreun program detaliat, căci programele, fie ele ori cât de strălucite, mai adesea rămân neefectuate, mă simțesc dator să mi esprim mulțămnia mea bisericii noastre eparhiale, carea acumina a doua oară și-a pus încrederea în neînscunata mea persoană, onorându-mă prin aceasta în mod deosebit. Mulțumesc calduros sfântului nostru Sinod episcopesc, pentrucă m'a aflat vrednic de a fi membru al acestui sfânt Sinod episcopesc și astfel, consimțind cu alegerea mea, a înaintat actul electoral spre confirmare.

Ma simțesc deosebit deobligat să mulțumesc cu multa căldura Înalt Prea Sfinției Tale și Prea Sfințiilor Voastre pentru fagiile, cărora V'ați supus cu atâta bunăvoința venind la catedrala noastră episcopescă pentru îndeplinirea actului hirotonic, prin cecăce zilei de astăzi i-ați imprimat caracterul unei zile istorice în analele istoriei eparhiei noastre, satisfăcând și unei calde dorinți a credincioșilor de a putea vedea actul hirotonic de episcop.

Nu mai puțin sum dator să mulțumesc Prea Sfinției Tale demn, episcop al Aradului, pentru sollicitudinea manifestată diecezei noastre în calitate de locțiitor de metropolit pe timpul văduviei scaunului metropolitan, sprijinindu-o, pentruca în terminul statutar și reclamat de canoane sa-și săvârșească obligamântul alegerii de episcop, apoi pentru dragostea, cu carea ai provăzut și îndeplinit pe timpul sedisvacanței partea spirituală rezervată episcopului.

După toate acestea din nou trebuie să esclăm: „Marc ești Doamne și minunate sunt lucrurile mânilor Tale, și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor Tale“. Tu, Doamne al puterilor, cu brațul Tău înalt ai zdrobit hotarele seculare dintre frați și ai îngăduit, ca neamul românesc să se închege sub sceptrul gloriosului Rege Ferdinand I. Tu ai îngăduit, ca eu umilitul și nevrednicul robul Tău, de a doua oară chemat la Arhierie de biserica Ta să fiu acum învrednicit, ca să ure treptele tronului arhieresc, care a fost împodobit de, pentru noi marele și neuitatul episcop Ioan Popasu, primul episcop al reinviatai noastre episcopii, și astfel devin primul episcop al acestei episcopii după întregirea neamului nostru. Pe Tine deci Te rog din adâncul inimei mele umilite, interesea stăbiciunea inea, condu-mă pe calea dreaptă, pentruca în activitatea mea sa se preamărească numele Tău cel prea sfânt, și să se fericască poporul Tău, pe carele l-ai concretizat slăbelor mele puteri. Căci Tu ești Dumnezeu al puterilor, și Tine mărire se cuvine în vecii vecilor. Amin.

Cuvântarea P. S. Sale a fost ascultată cu calde aprobări și manifestări de sinceră dragoste din partea credincioșilor, cari își vedeau împlinită dorința lor de a ști înălțat la treapta vlădiciei pe bărbatul stimat și profund venerat.

Sfârșindu-se sânta liturgie, Prea Sfinția Sa împărțește anafora și binecuvântările arhieresti cu care prilej este viu felicitat din partea credincioșilor eparhiei sale.

Recepțiunile. La ora 1 p. m. P. S. Sa părintele episcop Iosif a primit la reședința sa toate autoritățile bisericești, militare și civile, precum și toate corporațiunile și societățile culturale din localitate și din întreg cuprinsul eparhiei sale, cari prin deputațiuni anume au ținut să-și prezinte omagiile și felicitările sale episcopului său, implorându-i scutul și ajutorul înalt.

1. Seria deputațiunilor o deschid reprezentanții bisericii ort. române din centrul și întreg cuprinsul eparhiei prin graiul I. P. Cuviosului arhimandrit și vicar episcopesc *Filaret Musta*, care dorește zile îndelungate înaltului Prelat spre a conduce cu energia și destoinicia-i cunoscută destinele bisericii sale. P. S. Sa răspunzând mulțumește pentru felicitările ce i-se aduc. Vede în poziția nouă, la care s'a ridicat, o sarcină deosebit de grea în urma așteptărilor ce se leagă de persoana P. S. Sale, dar crede că încunjurat de dragostea eparhioților săi, această sarcină se ușurează. Încrederea cu care Ven. Sinod eparhial l-a onorat de două ori, alegându-l de episcop, este o cheazășie reciprocă pentru rezolvirea norocoasă a diferitelor probleme ce se vor ivi în conducerea bisericăscă. „Cu dragostea cu care m'ați întâmpinat, vă voi întâmpina și eu, și sufletul meu îl voi pune pentru eparhia mea“ a zis între altele P. S. Sa.

2. Biserica soră a Românilor greco-catolici din dieceza Logojului aduce omagiile sale arhipăstorului nostru prin cuvântul Il. Sale canonicului *I. Boros* în fruntea unei deputațiuni din care fac parte părintele protopop *M. Jivanca*, notarul konzistorial *Dr. Nicolae Brânzeu* și preotul *M. Aldea*. P. S. Sa mulțumind fraților de același sânge, stăruiește pentru prietenia împrumutată în legăturile căreia toți să lucrăm pentru binele bisericii și înflorirea neamului românesc. „Să fiți convinși, fraților“, zice P. S. Sa, „de dragostea mea cu care sunt dator pentru înflorirea instituțiilor culturale și umanitare ale neamului românesc“.

3. Confesiunea romano-apuseană în frunte cu canonicul *Bappert* aduce felicitările comunității bis. din loc, urând noului episcop noroc și mult spor în noua demnitate bisericească. „De săptămâni bucuria noastră este nemărginită, știind în fruntea bis. ort. pe bărbatul blând, drept și propovăduitor al frăției și buneînțelegerii“, zice oratorul. P. S. Sa mulțumește pentru felicitări și zice că, dacă cineva are prietini, va nizu la susținerea prietiniilor pentru binele bisericii și al patriei.

4 Biserica reformată și evanghelică prin două deputațiuni conduse de păstorii *Toth* și *Gies* aduce felicitările lor. P. S. Sa mulțumind, li zice „sunt prietinel înțelegerii și voi nizu ca aceasta să se păstreze. Cultivând bunaînțelegere, confesiunile pot și trebuie să armonizeze pentru fericirea credincioșilor și înflorirea patriei“.

5. Reprezentanții comunității izraelite în frunte

cu rabinul *Dr. Deutsch* aduc salutul lor noului arhipăstor. Rabinul *Dr. Deutsch*, mâncând dela un citat din prorocul *Malahia*: „Învățătura adevărului a fost pe buzele sale“, zice că un astfel de preot a fost și P. S. Sa predicând și promovând totdeauna adevărul și pacea și nădăjduiește că și în viitor va face tot astfel. P. S. Sa mulțumind spune că este convins că cuvintele ce i-se adresează sunt sincere, cu atât mai mult că între cei prezenți are mulți prietini și stimători, între cari unul, *E. Keppich* este descendentul unei fruntașe familii evreiești cu drepturi de grănicer, și care totdeauna și-a arătat în faptă dragostea pentru tot ce este românesc.

6. În numele guvernului prefectii *Dr. D. Chiroiu* și *C. Drăgălina* aduc sincerele lor felicitări noului episcop. P. S. Sa primește cu bucurie aceste felicitări și mulțumește pentru dănsule.

7. În numele Corpurilor legiuitoare și în fruntea parlamentarilor bănățeni, vicepreședintele camerei *Dr. Avram Imbroage*, într'un frumos și prea simțit discurs, exprimă omagiile sale noului episcop, prezentându-l pe P. S. Sa ca pe cel mai puternic factor de regenerare sufletească, apărând tradiția bisericească ca o stâncă neclătinată și ca pe reprezentantul muncii care „a ars ca o lumină într'o casă săracă“. P. S. Sa mulțumește pentru căldura dragostei cu care îl întâmpină reprezentanții înaltului Corp legiuitor și aducându-și, în această zi, aminte de fiii săi sufletești ce sufăr dincolo de linia de graniță spune: „Noi nu vom uita nici când datorința de a lupta pe căi legale pentru desrobirea acelor, cari ne împart și ne umple sufletul de durere“.

8 Deputațiunea administrației județului *Caraș-Severin* exprimă P. S. Sale, prin șeful ei, subprefectul *Dr. C. Grosorean* adânc simțitele sale sentimente de respect și profundă venerațiune. Prea S. Sa mulțumind spune că biserica are lipsă de sprijinul administrației, penurica fericirea credincioșilor depinde în parte dela buna administrație a obștei.

9. Deputațiunea scumpei și vitezei noastre armate prin rostul colonelului *T. Romanu* aduce omagiile și felicitările sale noului arhieru. P. S. Sa mulțumind arată rolul crucei și al sabiei, cum acești doi factori mergând mână în mână pot aduce foloase reale țării și neamului. Crucea a trezit vitejie în inimile soldaților, iar brațele lor înarmate au adus întregirea neamului. Glorie acestei armate, în frunte cu gloriosul *Căpitan, Regele Ferdinand I!* Armata, doresc din inimă, să fie vrednică de viteazul ei Comandant. Și în familia mea de grănicer curge sângele de militar, zice P. S. Sa. În fosta graniță biserica și miliția lucrau mână în mână, grijindu-se armata de bună clădirea bisericilor și școlilor grănicerești.

Din aceeași deputațiune, în numele preoților militari, protopresbiterul *I. Serafin* felicită pe noul stăpân. O preoțime militară conștientă de înalta ei menire, cultivând frica de Dumnezeu și spiritul de ordine și disciplină în rândurile vitejilor noștri, este însuși sănătatea morală a unei armate. Roagă înaltul sprijin al noului chiriarh pentru organizarea preoțimei militare. P. S. Sa în răspunsul său recunoaște importanța statului preoților militari. P. S. Sa promite că va sprijini organizarea preoțimei militare, pentru că numai preoțimea organizată poate să aducă folos armatei, la al cărei adăpost ne putem împlini rolul ce ni-l-a hărăzit bunul Dumnezeu ca neam civilizată în această

parte a lumii. Dorește ca proțimea militară să fie la înălțimea ei ca factor de cultură și de ordine.

10. Deputațiunea procurorilor din Bănat sub conducerea și prin graiul înțelept al Il. Sale Procurorului general *Dr. Mihail Grosșian* exprimă adânc simțitele sale felicitări noului episcop. Dacă justiția ca o soră sinceră a dat tot ajutorul bisericii, în trecut, zice Procurorul general, cu atât mai mult o va face aceasta acum, în vremea de fericită întregire a neamului, slujind în acest chip idealul de veacuri al bisericii creștine: adevărul și dreptatea. Biserica, având alături de ea justiția socială, poate încresta admirabile succese pe tarâmul vieții sufletești a neamului. P. S. Sa mulțumind pentru felicitările ce i-se aduc, spune, că are fericirea a se numi primul episcop care din acest loc aude glas românesc din gura procurorului. Este conștiu de menirea ideală a justiției întru sprijinirea bisericii care voește adevărul și dreptatea. Justiția are să constate adevărul ca să se facă dreptatea.

11. Judecătoria de ocol exprimă doririle sale de bine noului și primului episcop bănățean prin un avântat discurs al vrednicului ei președinte din loc *Dr. George Lobonțiu*. P. S. Sa mulțamește pentru felicitările judecătorilor români și-și exprimă credința, că justiția română va fi todeauna la culmea chemării sale, căci numai o justiție superioară poate garanta trăinicia și fericirea unui stat.

12. Corpul medicilor din Județul Caraș-Severin în frunte și prin glasul primmedicului județean *Dr. Valeriu Olariu*, exprimă felicitările sale noului episcop. P. S. Sa mulțamind pentru urările de bine ale asociației medicilor din acest județ, printr'o asemănare foarte potrivită și, mănecând dela o proprie experiență de pe timpul unei boli, arată că medicul în anumite împrejurări ale înaltei sale funcțiuni, poate fi preot adevărat, mângâind și încurajând pe cei bolnavi. P. S. Sa imploară ajutorul Domnului peste munca medicilor atât de plină de milă și iubire pentru aproapele.

13. În fruntea de 50 de luminători ai neamului președintele „Clubului didactic” din loc, directorul *Sabin Evuștan* printr'un preă frumos discurs felicită pe noul arhieru, ccrând binecuvântarea P. S. Sale pentru opera de luminare ce o săvârșesc dascălii români de toate categoriile. P. S. Sa mulțumind reprezentanților culturii românești, cari au nobila menire să lumineze mințile cetățenilor de mâne, spune nimerit, că noi cu toții vrem lumină, pentru că ea imprășteie întunerecul. Lumina aceasta blândă însă să lumineze în cadrul învățăturilor lui Hristos, căci numai acca lumină va încălzi cu adevărat și va aduce pace, conștiință liniștită și mulțamire sufletească.

Aceiași deputațiune de 50 de luminători ai neamului se prezintă și I. P. S. Sale părintelui mitropolit Nicolae, aducându-i prin graiul directorului de pedagogie și vicepreședintelui „Clubului didactic” din loc, *Ilie Orzescu*, prinusul său de neclintită dragoste ce-i păstrează corpul dascălilor români, tinărului și luminatului cap al bis. ort. române de dincoaci de munți. Membriilor „Clubului didactic” li-se atașează și reprezentantul profesorilor din vechiul regat, inimosul coleg dela licenț din Turnul Severin, *St. Paulian*, salutând în cuvinte deosebit de calde pe acelaș iubit mitropolit. I. P. S. Sa printr'o clasică alocuțiune arată *căile sufletului* pe cari are să le străbată cei puși în slujba culturii neamului românesc și imploră binecu-

vântarea Ceriului peste lumina ce se aprinde zi de zi pentru progresul scumpului nostru neam... Cuvintele părintelui mitropolit Nicolae vor rămânea neșterse din inima celor ce l-au ascultat.

14. În numele învățătorilor români din Bănat salută pe P. S. Sa învățătorul *Ionaș*. P. S. Sa mulțamește pentru dragostea învățătorilor români și spune că adevărata educație este aceea ce se face în spirit religios-moral pentru formarea caracterelor creștine. Și învățătorimea însuflețită de acest nobil principiu de educație și lucrând în această direcție, va însemna rezultate îmbucurătoare pe terenul învățământului nostru primar.

15. Deputația „Comunității de avere” prin vicepreședintele părintele *Pavel Magdescu* felicită pe noul arhipăstor cu inzecită bucurie, pentru că este fiul graniței. P. S. Sa mulțamește pentru bucuria ce i-o procură reprezentanții graniței de altădată și-i asigură că, „grânicer fiind nu pot să port la inimă decât prosperarea Comunității de avere”.

16. Deputațiunea funcționarilor dela poșta, condusă de directorul ei *Carol Halász*, salută asemenea în termeni calzi pe P. S. Sa. P. S. Sa le mulțamește și roagă sprijinul acestui important factor de comunicație în viața unui stat și deci și în viața bisericească.

17. Societățile culturale (Casina română, Reun. de cântări) și umanitare (Crucea roșie română, Societ. femeilor române s. a.) din loc felicită pe P. S. Sa prin graiul secretarului konzistorial *Dr. C. Cornean*. P. S. Sa mulțamește cu cuvinte pline de părintească dragoste.

18. Deputațiunea Reuniunii comercianților și meseriașilor prin cuvântul comerciantului *D. Beuca* aduce felicitările sale noului episcop. P. S. Sa mulțamește din toată inima pentru dragostea comercianților și meseriașilor caransebeșeni.

19. „Tovărășia economilor români” din loc prin președintele *Dimitrie Sgăvurdia* salută cu adâncă venerațiune pe noul episcop. P. S. Sa mulțamind spune că economii sunt fala neamului. Fără economie chibzuită și muncitoare nu putem să existăm. Neam de țărani fiind, toți intelectualii suntem fii de economi și iubindu-i pe dânsii, ne iubim pe noi înșine.

20. Poliția felicită pe P. S. Sa prin vrednicul ei șef *Cornel Jucu*. P. S. Sa mulțamind apreciază ordinea ce există în orașul nostru și o atribue conștiinței de datorie și energiei conducerii ei.

21. Ultima deputațiune a fost a consiliului orașanesc și a tuturor cetățenilor orașului Caransebeș, care prin glasul primarului *Fr. Pauck* felicită cu căldură pe noul episcop al Caransebeșului. P. S. Sa răspunzând mulțamește reprezentanților orașului pentru felicitările aduse și roagă și de acum înainte toată prietenia conducătorilor orașului ca mână în mână să se lucreze la prosperarea lui.

Prânzul oficial. Recepțiunile se sfârșesc la ora 3 p. m. după cari s'a luat prânzul oficial dat de P. S. Sa noul nostru episcop pentru 172 de persoane în sala cea mare a otelului „Pomul verde”. Primul toast l-a ținut cu acest prilej I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Dr. Nicolae Bălan pentru Maiestatea Sa gloriosul nostru Rege Ferdinand I și întreaga dinastie română. P. S. Sa episcopul Dr. Iosif Traian Badescu toastează pentru I. P. S. Sa Mitropolitul Dr.

Nicolae Bălan, pentru P. S. Sa episcopul Aradului Ioan I. Papp și pentru P. S. Sa arhiereul Dr. Vartolomei Stănescu Băcăunul episc. locot. de Râmnic și Noul Severin. P. S. Sa Ioan episcopul Aradului toastează pentru P. S. Sa noul episcop Dr. Iosif Tr. Badescu. În numele județelor Timiș și Torontal toastează pentru noul episcop prefectul C. I. Drăgălina. Pentru P. S. Sa noul episcop toastează apoi și senatorul Alevra. La dorința generală se ridică și toastează printr'un clasic discurs ținut cu o distinsă vervă oratorică, P. S. Sa învățatul și de toți iubitul arhiereu Vartolomei, pentru biruința sufletului românesc din Bănat, vatra începutului nostru ca neam. P. S. Sale i-se fac la sfârșitul discursului său calde și repetate manifestații de alipire și sinceră dragoste din partea tuturor. Protopresbiterul Ioan Pepa toastează pentru Înalțul Guvern. Deputatul Dr. Avram Imbroane toastează pentru armată, pentru toate confesiunile și naționalitățile, pentru obștea credincioșilor bănățeni și pentru noul episcop și I. P. C. Sa părinte arhimandrit și vicariu episcopesc Filaret Musta. Profesorul din Turnu Severin, St. Paulian, toastează pentru noul episcop. În numele armatei pentru noul episcop toastează maiorul D. Popescu. Pentru Românii bănățeni toastează publicistul Șt. Vlădescu.

Petrecerea populară. În grădina dela „Pomul verde“ la ora 3 p. m. s'a început petrecerea populară aranjată cu un admirabil succes în amintirea marelui și importantului act ce s'a săvârșit azi în catedrala episcopiei Caransebeșului. Iți era mai mare dragul să vezi cum credincioșii noștri din cele mai îndepărtate părți ale eparhiei au venit să-și aducă tributul lor de venerațiune iubitului lor nou arhipăstor ales și înălțat din rândul bravilor fii ai Bănatului. Sfârșindu-se prânzul oficial la ora 5 p. m., Înălții Prelați și toți oaspeții cari au participat la banchet au azistat la frumoasa petrecere populară spre bucuria tuturor credincioșilor cari au putut saluta în mijlocul lor pe iubiții săi arhierei.

Conductul cu fagle și serenada. Seara la orele 8 „Reuniunea de cântări“ din loc însoțită de mulțime mare de public a aranjat un splendid conduct cu fagle și o strălucită serenadă în onoarea noului episcop și a înălților săi frați arhierei. Conductul după ce s'a adăpostit în fața reședinței episcopiei, și reuniunea a executat frumos și cu o rară măiestrie sub conducerea prof. P. Bancea câteva piese din celebrii compozitori români, în numele obștei credincioșilor, vrednicul și veteranul protopresbiter al Caransebeșului părintele A. Ghidiu, cu cunoscutu-i talent oratoric printr'un discurs magistral și de o rară frumusețe, se face tălmăcitorul dragostei și admirației publicului românesc pentru Înălții noștri Prelați. La această sinceră și avântată confesiune de venerațiune și dragoste a părintelui protopresbiter A. Ghidiu, răspunde frumos și cu duioșie I. P. S. Sa mitropolitul Dr. Nicolae Bălan și P. S. Sa episcopul nostru Dr. Iosif Tr. Badescu, mulțumind din inimă pentru toată dragostea ce li s'a adus într'un chip așa de spontan la expresie. Corul intonează din nou alte piese de cântări, după executarea cărora, conductul se reîntoarce cântând în localul „Reuniunii de cântări“ de unde a plecat.

Petrecerea „Reuniunii de cântări“. În onoarea marei sărbări, „Reuniunea de cântări“ din loc a aranjat seara la ora 9 o petrecere cu dans, care a reușit peste

asteptare, participând numeros și distins public care și-a petrecut până în zori.

Astfel a decurs și s'a încheiat frumoasa și istorica serbare a bisericii ort. române din eparhia Caransebeșului cu prilejul hirotonirii și așezării în scaunul episcopesc a primului arhipăstor bănățean, a P. S. Sale episcopului Dr. Iosif Traian Badescu, pe care bunul Dumnezeu să-l trăiască întru mulți și fericiți ani! Tuturor celor ce au ostenit pentru frumoasa reușită a sărbătorilor noastre li-se cuvine cea mai meritată recunoștință.

Cronicar.

Mărgăritare.

9. Ținerea jurământului.

Generalul roman Attilius Regulus a ajuns în prinsoare la Cartageni, unde a suferit 6 ani temniță. După 6 ani și Cartagenilor li-s'a urit de războiu, de aceea au scos pe Attilius din temniță și l-au provocat să se întoarcă în patria sa și se înduplece pe concetățenii săi să încheie pace. Înainte de a-i da drumul, l-au jurat, că dacă nu-i va reuși să mijlocească pacea, de bună voie se reîntoarce în robie. Attilius s'a dus acasă, a referat concetățenilor știrea Cartagenilor, dar a adaus: pentru lumea asta să nu încheiați pace, cu dușmanul obosit mai ușor puteți găta, continuați numai războiul! În modul acesta sfârșindu-și misiunea, Attilius, credincios jurământului făcut, s'a reîntors în robie; Cartagenii înluriați foarte l-au închis într'un vas ferecat cu cui, până ce a murit de foame.

Din „Volkspredigten“.

10. Epitaful.

Într'un cimitir s'a găsit următorul epitaf gravat pe o cruce: Aici odihnește N. N., a murit în etate de 90 ani, dar a trăit numai 3 ani. Un călător neputându-și esplica înțelesul epitafului acestuia, a cerut deslușiri delă groparul cimitirului. Acesta i-a zis: Acel om a trăit adevă 87 ani foarte rău, abia cei 3 ani înainte de moarte a trăit în frica lui Dumnezeu, de aceea s'a rugat înainte de a muri, ca acest epitaf să i-se pună la cap. Călătorul s'a depărtat serios cugefând asupra celor auzite.

Sunt oameni, cari numai cu corpul traiesc, dar sufletește sunt morți. Aceasta a observat-o și scriitorul francez Rousseau zicând: Nu omul care e mai înaintat în vârstă este acela, care a trăit mai mult. Cutare a fost înmormântat la o sută de ani și cu toate acestea a murit la nașterea sa.

Din „Volks-Predigten“.

11. Lege aspră.

În vechime un legiutor a publicat o lege foarte aspră contra desfacerii căsătoriilor. Celce

se făcea vinovat de acest delict de aci înainte, eră pedepsit cu scoaterea ochilor. Cel dintăiu care a călcat această lege, a fost propriul său fiu. Se poate închipui spaima părintelui. De durere a strigat: De n'aş fi sau tată sau judecător? Ce a făcut anume legislatorul? A zis: Tatăl și fiul sunt aceeaș carne și sânge, așadara tot una și aceeaș persoană. Mie să mi-se scoată un ochiu din dragoste față de fiul meu, iar fiului un ochiu din dragoste față de dreptate. Așa s'a și făcut. Toată lumea se miră de o așa mare iubire părintească. Totuș aceasta este nimic față de dragostea lui Dumnezeu față de noi, căci domnul Cristos nu a luat asupra sa numai jumătatea pedepsei, ci a beut de tot paharul amărăciunii. „Acesta păcatele noastre le poarta și pentru noi rabdă durere și noi am gândit că dela Dumnezeu este el intru durere și în năcaz, iară el s'a rănit pentru păcatele noastre și a pățimit pentru fărădelegile noastre. (Is. 53, 4—5).

Din „Volks-Predigten“.

12. Serviț lui Dumnezeu.

Un servitor bătrân și foarte credincios al împăratului Carol al V. zăcea greu bolnav. Însuș împăratul l-a cercetat de mai multe ori pe timpul boalei sale. Ca să-l mai mângâie pe patul durerilor, l-a provocat să-i ceară orice, foarte bucuros îi împlinește toate dorințele. Înălțate împărate, lungește-mi firul vieții, ca să am timp să mă pocăiesc pentru păcatele făcute. Aceasta numai Dumnezeu poate face, a răspuns împăratul. O, nebunul de mine, a suspinat bolnavul, toată viața mea am dedicat-o împăratului, și el acum nici cu o zi nu-i în stare să-mi lungească viața. De ași fi servit așa cu credința și cu zel lui Dumnezeu, acum nu numai mi-ar lungi viața, dar și viața vecinică mi-ar ști da. De aceea zice Psalmistul: Fericit este acela, acărui speranța este în Domnul și Dumnezeul său. (146, 4).

Din „Hausblätter“.

Trad. de: N. V., preot.

Toamna și îngroparea unei maici în Agapia.

Zi de toamnă timpurie cu soarele trist al despărțirii; codrul rărit de frunză poartă pe cărări foi ofilite cu scânteeri de rouă. În frunzișul lui de brad verde obosit, roșul arămiu al fagului pune pete străvezii, alcătuiind o armonie potolită cu luciri de metal și unduieri de valuri. Șindrila căsuțelor sură de bătrânețe are din loc în loc zâmbete de aur vechiu care deșteaptă o lume de simțiri.

De-alungul ulicioarelor cotite strășinile gârbove sprijinite pe proptele te fac să te gândești la maicile bătrâne cercetând depărtările cu mâna la ochi.

Porți mari mănăstirești, de lemn de stejar bătut în cue, ferecate la colțuri, cari s'au deschis de atâtea-ori pentru vreun rădvan boeresc ori vre-o butcă arhierească, — stau de-acum închise și le doare și gem când vântul se năpustește în ele.

Ploaia a răzbit-o cu unda ei rece și soarele care-a uscat-o și a mângâiat-o, i-au dăruit un înveliș de mușchiu fin, dulce ca și catifeaua la pipăit și care are și aspectul ei întunecat, mângăios și nobil.

O privești vreme îndelungă uneori: are aerul unui obraz bătrân și plină de suflet, pare gata de poveste, de șoaptă și de taină.

Din văzduh se coboară adieri triste, pătrund adânc în suflet și trezesc atâtea păreri de rău.

Codrul este plin de zvon, pădurea de stejar dela întrarea mănăstirei arde par'că de vâpae și infioară.

Pe vale dinspre stânga se aude toaca sunată în ritm de îngropare. Un pâlț de maici, purtând prapure și felinare aprinse merg înainte. După ele preoți bătrâni, în vestminte vechi, patinate, de mătășă înflorată artistic, murmură cântări, în mers legănat, cu rostiri de vis în liniștea văii. Alte maici poartă năsălia uneia dintre ele, chemată la viața de veci.

Reculegere adâncă și nici un plâns. Am luat bine seama, — aici nu se plânge; — știința înțeleasă a ceea ce înseamnă moartea și a ceea ce aduce, disprețul poate pentru ceea ce, la urina urmelor, prețuește viața pământescă, dă despărțirilor pentru totdeauna în rostul vieții mănăstirești, o seninătate care stăpânește.

Sunarea clopotelor se desface liniștită din turnul alb al porții de intrare, plutește împăcată de-asupra căsuțelor umile cu chemarea ei de uitare și de pace și se stinge în ecoul slab al depărtării.

Cortegiul urcă încet spre Bogoslov în liniștea serii care vine; glasul preotului însoțit de psalmodia corului de maici scoboară obosit din deal pe poteca șerpuită în valea Agăpioarei; răsufierea fumurie a hornurilor se înalță ca o rugăciune d'asupra văii pe care se așterne marama de umbră în care stăruie amintiri de apus vioriu.

(Fragment din „Mănăstirea Agapia“ din rev. „Lamura“)

I. D. Ștefănescu.

Ș T I R I

Personale. Prea Sfinția Sa părintele episcop Dr. Iosif Tr. Badescu a plecat Vineri 2/15 Octomvrie a. c. la Oradea-mare, ca să participe la alegerea de episcop al Orăzii-mari și la sărbătorile culturale ale Asociațiunii cari se vor ținea în 17 și 18 Octomvrie n. în Oradea-mare.

Plecarea înalților prelați. Î. P. S. Sa părințele mitropolit Nicolae, P. S. Sa părintele episcop Ioan și suitele lor au părăsit orașul nostru Luni în 11 Oct. n. a. c. dimineața la ora 10 a. m., încunjuțați de dragostea și venerațiunea Prea Sfințitului nostru episcop Iosif și a tuturor autorităților noastre bisericești din centrul episcopiei, luând drumul spre Timișoara și Arad unde Î. P. S. Sa va fi în 12 și 13 Octomvrie oaspele părintelui episcop Ioan, vizitând instituțiunile culturale din Arad și mănăstirea Hodoș-Bodrogului. În 14 Octomvrie va pleca la Oradea-mare spre a conduce alegerea de episcop, care se va face în 16 Octomvrie. În 17 și 18 Octomvrie va participa la adunarea generală a Asociațiunii, convocată la Oradea-mare, iar în 19 Octomvrie va prezida ședința plenară a Conzistorului eparhiei Clujului. La Cluj Î. P. S. Sa va ținea în aula Universtații o conferință religioasă în care va vorbi despre „Idea creștină și formarea caracterului”, iar în 20 Octomvrie se va întoarce la reședința sa din Sibiu.

Cu trenul de Duminecă noaptea (10 Oct. n.) s'a reîntors și P. S. Sa părințele arhieru Dr. Vartolomei Stănescu Băcăuanul la reședința sa, lăsând în urma sa cele mai trainice sentimente de admirație și iubire pentru înalta sa erudiție și dragoste apostolică ce-l caracterizează în inimile bănașemilor. Ce privește erudiția P. S. Sale, remarcăm splendidul discurs dela banchetul dat din prilejul hirotonirii Preasfințitului nostru episcop Iosif, în care am văzut traciându-se și aducându-se în cea mai admirabilă armonie înalte concepții teologice și filozofice. P. S. Sa este o mândrie a bisericii noastre ort. române.

Alegerea episcopului Orăzii-mari este fixată pe ziua de 3/16 Octomvrie a. c. În scopul acesta P. C. Sa părintele arhimandrit Roman Cibrogariu, președintele Conzistorului orădan, a convocat pe numita zi sinodul electoral pentru alegerea noului episcop, caruia îi premerge în 1/14 Octomvrie a. c. și ținerea primului sinod eparhial al diecezei Orăzii-mari.

Mitropolitul nostru și armata. Dăm după „Dacia Traiană” prea frumoasele cuvinte ale Î. P. S. Sale părintelui mitropolit Nicolae, rostite la un banchet dat în Sibiu cu prilejul preschimbării garnizoanei din Sibiu cu cea din Focsani: „Nu este numai o oarbă întâmplare, un noroc al sorții izbânda, care a venit să încununeze astăzi suferințele și umilirile noastre de veacuri; e o tainică lege dumnezeiască.

Trăim într'o lume de ordine, unde lucrează dreptatea, în toate minunatele ei creațiuni, pentru cei cari n'au eșit nici odată de sub stăpânirea sfântă a acestor legi. Poporul românesc e un popor de ordine, și cerul n'a putut privi netulburat umilirea lui. Minunea dreptății și-a îndeplinit opera. Forța noastră ce trăia în sufletul poporului s'a unit cu forța brațelor înarmate, — visul hrănit în adâncimea sufletului neamului robit a găsit înțelegere în iubirea acelui liber. Și când s'au întâlnit și s'au îmbrățișat aceste două puteri: speranța și iubirea, nici o jertfă nu le-a fost destul de mare în slujba idealului sfânt. Salut în noul regiment această forță sufletească a neamului: iubirea. Prin ea am trăiat, am învins și vom trăi deapaururi. Ea a făcut minunile vitejești la Mărășești, Oituz și Tisa. Lacrimile noastre, amestecate cu sângele vărsat, au sfințit umirea întregului neam, sub acelaș acoperământ. Ca reprezentant al iubirii pe pământ, închin pentru armată și forța sufletească a ei”.

Secretar mitropolitan a fost ales Dl. Dr. Lucian Borcea, avocat în Sibiu.

Constituirea Societății de lectură „Ioan Popașu”. Elevii institutului teologic din loc s'au constituit Vineri în 15 Octomvrie n. a. c. sub președenția Dlui profesor Dimitrie Cioloca. De vicepreședinte s'a ales George Muntean cleric curs III; controlor: Lazăr Stefan curs III; nbtar: Coriolan Ionescu curs II; casar: Iacob Neagoie curs III; bibliotecar: Ioan Muntean curs II; vicebibliotecar: Miron Petric curs I; iar de membri în comisia literară din cursul III Remus Cloambeș și Martin Rădoi; Ioan Muntean și Coriolan Ionescu curs II; Aurel Lazăr și Ioan Medeleian curs I.

+ Preotul Pavel Șandru. Vestim faptul trist, ce adânci regrete a produs în satul Teregova, ca preotul Șandru a trecut la cele vecinice în 3 Oct. a. c., după o păstorire a turmei cuvântătoare de 33 ani. Petrecerea lui la mormânt încredințată a fi în mod deosebit evidențiată. Acea structură fizică a preotului Șandru, ce o știau toți cunoscuții de robustă, un om ca un munte, plin de viață, plin de energie, un morb, ce nimic nu a crezut să poată aduce moartea, de fapt l'a răpus. Ca fulgerul s'a lațit vestea morții și astfel cunoscuții din toate părțile au și venit în satul Teregova pentru a-i da onorul cel din urmă, petrecând în 6 Oct. a. c. la mormânt rămășițele pământești ale preotului Pavel Șandru. De remarcat este faptul, ca celebrarea funebrală cu un adevărat cor preotesec a fost condusă de conștientosul protopresbiter tractual Andreiu Ghidiu. Se cuvine deci ca preoțimea sa fie cu toată mulțămirea protopresbiterului care n'a cunoscut nici o oboseală atunci când este vorba de împlinirea datorinței. Se și cuvine a fi cu sâmbăminte de pietate față de cel morți. Preoțimea din întreg jurul a luat parte la înmormântare. În frunte cu protopresbiterul Andreiu Ghidiu am observat pe preoții:

Bogoevici, Imbrescu, Pepa, Paica, ambii preoți Sârbu din Rusca, Tinea și Sandru. Asemenea învățătorii: Cristescu, Humița P., Humița I., Uzonescu, Bacila, Gherga. Răspunsurile liturgiei și a actului de progredare prescriși la preoți pe lângă învățătorii amintiți le-a dat corul din parohia Teregova, condus cu multă pricepere de învățătorul local Ijac. De remarcant ar mai fi, că preotul Ilie Sârbu din Rusca, un fost prieten intim al defunctului printr-o cuvântare foarte pătrunzătoare a spus durerea ce s'a adus prin trecerea la cele veșnice a preotului P. Sandru. Toți cari au auzit de moartea întâmplată au azistat la înmormântarea lui Sandru. Regrete unanime a lasat în urna moartea lui Sandru, pentru că așa se vede că însușile cu cari l'a învrednicit Dumnezeu în viață au fost mai respectabile decât slăbiciunile omenești. S'au împlinit cuvintele apostolului; că „până ce persoana preotească se ia dintre oameni, pe om trebuie să privești în ea”. Om a fost și preotul Sandru și pentru că a fost om întreg, să-i fie țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

V. p.

† **Nicolae Sgăvârdea**, tatăl contabilului nostru diecezan Dimitrie Zgăvârdea, a răposat Miercuri în 13 l. c. în frumoasa vârstă de 86 ani. Răposatul a fost reprezentantul principal al unei vechi și fruntașe familii din Caransebeș. Om de gravitate și înzestrat cu o minte ageră și judecătă corectă, răposatul adesea eră căutat în solitudinea sa de patriarh pentru sfaturile sale înțelepte în cele mai vajnice chestii. Pentru aceasta și pentru cinstea curată, o tradiție în familia Sgăvârdea, răposatul a fost obiectul unei rare venerații din partea tuturor. Dovadă că la înmormântare, care a avut loc în 15 l. c., a luat parte un public un măros, între alții P. C. Lor Filaret Musta, arhimandit și vicar episcopesc și protosincelul Dr. I. Olariu, președ. trib. Dr. G. Lăbontiu, primarul Pauck, apoi profesori, orășeni și alții. — Odihnească în pace.

Redacțional. Din cauza îmbulzirii de material, studiul nostru „Sfaturi pentru tineret” se va continua în Nr. 42 al „Foi Diecezane”.

Cronica culturală și literară.

Parastasul dela Curtea de Argeș. În 9 Oct. st. n. s'a celebrat la Curtea de Argeș, acest leagăn al tradițiilor noastre istorice și naționale — un parastas pentru odihnirea marilor suflete cari au fost Regele Carol și Regina Elisabeta.

Întregul neam românesc, mai cu seamă în aceste clipe de bucurie națională și de izbândire a visurilor noastre istorice, își pleacă fruntea cu venerație în fața memoriei marilor noștri Suvărani, care de dincolo de hotarul morții, nu pot

privi decât cu bucurie desăvârșirea operei începute de Ei, în împrejurări atât de grele și proțivnice. Marele Căpitan a tăiat cu spada eroică, în blocul destinului viitorul țării noastre. Cu mintea cumpănită și cu o înțelepciune vrednică de vremurile antice a clădit cu o mână răbdătoare și destoinică edificiul țării noastre.

Alături de El, vecină și tovarășă pe jilțul domnesc, regina Elisaveta a risipit bunătatea, caritatea și cea mai nobilă și umană poezie.

Au fost mari nu numai în cadrul istoriei românești, ci în galeria istorică a monarhilor Europei.

Portretele lor mărețe și impunătoare pentru străini, sunt icoane sfinte pentru noi.

În 9 Oct. n. la Curtea de Argeș, neamul românesc a încununat aceste icoane cu florile amintirii, recunoștinții și pietății naționale, cu acel omagiu pe care urmași și istoria îl aduce totdeauna întemeetorilor.

(Ren, Rom.)

Șase ani de domnie. În ziua de 11 Octombrie n. a. c., s'au împlinit șase ani dela urcarea pe tron a M. Sale Regelui Ferdinand I. A luat conducerea țării sale în clipele cele mai hotărâtoare din viața plină de sbucium a neamului său. Și făgăduința solemnă ce a făcut-o atunci pentru mântuirea și desrobirea noastră, a împlinit-o deplin dimpreună cu nobila sa consoată M. Sa Regina Maria și întreaga casă domnitoare, plângând alătura de rănilor sfâșietoare ale eroilor săi din cele mai grele ceasuri ale istoriei românești și bucurându-se împreună cu acest neam de zorii înfăptuirii visului moș strămoșilor noștri. Cu acest prilej de amintire a clipeilor mari și grele din viața neamului românesc, îi dorim Regelui și Reginei noastre, mama noastră bună, nobilă și duiosă, domnie pașnică și îndelungată pentru a Lor și a țării fericire.

Artistul de violină cu renume mondial, copilul din țărani români din jurul Sibiiului, *Di Ion Proștean*, a dat două concerte, săptămânile trecute, și în orașelul nostru. Caransebeșenii nu vor uita desigur, nicicând pe acest mare artist, carele a demonstrat înc'odată, că cultura unui deosebit și rar talent, poate să atingă culmi de necrezut și, în splendoarea lor orbitoare, egale cu minunea. Căci cum altfel vom caracteriza pe acela care prin divinu-i talent poate înălța viața până la simbol. Sonatele lui Haendel și Bach, ca și splendidul concert al lui Tschajkowsky sub

arcușul lui bogat, puternic și subtil în cuprinderi, au fermecat prin tumultuoasă și totuși atât de delicată lor aprofundare, dinamică și tehnică fabuloasă. E atât de încântat, fanatic chiar, pentru clasicismul muzical, încât este aproape surd pentru vibrațiile sufletului nostru popular în muzică, și este o imperioasă datorie a celor în drept de a-i crea acestui mare geniu toate condițiile de regăsire sufletească pentru frumoasele viitoare perspective ale muzicii românești. În compoziția originală „Vogelgesang“ (de ce nu: „Cântecul ori ciripitul paserilor“?), piesă scrisă în forma unei fantazii, cu tot coloritul pronunțat șvăbesc, are motive românești, — ceva frânturi zbuciumate dintr'o ardeleană — și, atunci, măestrul este superb, iar noauă ne crește pieptul de emoție, că artistul *este al nostru* și subliniem în fața străinilor, cari nu-l mai slăbiau cu dragostea vre-o 2 săptămâni cât a stat pe la noi, această bucurie cu îndelungate aplause pentru bisarea „Vogelgesang“-ului. Hotărît Dl. Iou Proștean este o revelație fenomenală a geniului românesc!

Pictorul de origine din părțile arădane, Dl. Cornel Minișan, si-a deschis în palatul cultural din Arad expoziția sa de tablouri. Tablourile reprezintă peisaje din jurul Devei unde, D. Minișan, a deschis și o școală de pictură, portrete și foarte reușite picturi de fructe și flori.

v. l.

Poșta Redacțiunii

Dlul G. J. în P. „F. D.“ din principiu nu a luat parte la discutare chestiunii ce sulevați, pentru a nu atinge anumite susceptibilități. Chestiunea va putea fi discutată cu mai mult rezultat într'o gazetă politică cotidiană.

Notă oficială.

Nr. 2853 E. ex 1920.

Direcțiunea Postelor, Telegrafelor și Telefonelor din Timișoara a ordonat din nou tuturor Oficiilor, că „Foaia Diecezână“ are să se manipuleze la poștă cu cea mai mare punctualitate.

Dacă totuși s'ar întâmpla, ca vre'un Oficiu parohial să nu o primească, să ni-se facă îndată raport.

Caransebeș, în 2 Octomvrie 1920.

Filaret Musta Arhimandrit,
Vicariu episcopesc.

CONCURSE.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. ort. română din comuna **Folea**, protopresbiteratul Buziașului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezână“, pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericască 600 Lei, iar restul este votat de stat.
2. Pentru scripturistica 10 Lei.
3. Pentru conferința și adunarea generală dacă va participa 30 Lei.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.
5. Dacă învățătorul ales va înființa cor, va primi din partea comunei bisericăști o remunerație corespunzătoare.
6. Cortel liber cu grădina de $\frac{1}{2}$ juger.

Pentru încălzirea și curățirea salei de învățământ îngrijeste comuna bisericască.

Învățătorul ales este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică și a lua parte însuși și a conduce tinerimea școlară la toate slujbele dumnezești, a purta toate agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial precum și a face socoțile bisericăști și a cultului.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați să-și înainteze petițiile înzestrate conform normelor din vigoare comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Buziaș și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre ași arăta dexteritatea în tipic și cântare, dar nici decum în ziua de alegere.

În lipsa de învățător pot concura și învățătoare.

Folea, din ședința comitetului parohial ținută la 23 August 1920.

Dimitrie Șandru

președ. com. par.

3-3

Petru Boran

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Gheția* administrator protopresbiteral.

Pentru ocuparea postului de *paroh* la parohia ort. română de clasa II-a din comuna **Straja**, protopresbiteratul Vârșetului, pe baza concluzului conzistorial Nr. 1128 B. ex 1920 se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezână“.

Dotația:

Una sesiune parohială constătătoare din 32 jugere catastrale și un intravilan de 300□.

Birul parohial și stola îndatinată.

Neavând comuna casă parohială, nou alesul paroh se va îngriji de locuință și va suporta dările după sesiunea parohială.

Recurenții să-și înainteze documentele conform Regulamentului pentru parohii comitetului parohial din Straja prin Oficiul protopresbiteral al Vârșetului.

Au voie a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Straja pentru a cuvânta și cânta, încunostințând despre aceasta Oficiul protopresbiteral.

Straja, din ședința comitetului parohial ținută în 26 Iulie (8 August) 1920.

1-3

Alexandru Șchinteiu

președintele com. par.

Ioan Băiaș

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Pentru ocuparea postului vacant de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din comuna **Satumic**, protopresbiteratul Logojului, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Dela comuna bisericească în bani 500 Lei anual anticipați lunarminte; iar pentru întregire se va recurge la stat.
2. Pentru cantorat 2^{1/2} jugere de pământ, după care va solvi beneficiantul contribuțiunea.
3. Pentru scripturistica școlară 40 Lei.
4. Pentru conferință dacă va participa 60 Lei.
5. Locuința în natură cu grădină.
6. Dela înmormântări unde va fi poftit, fără liturghie 2 Lei, iar cu liturghie 3 Lei.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a se prezenta în s. biserică sub durată concursului spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, cu consensul Dlui protopop, având a-și înainta recursul P. On. Domn protopop Dr. George Popoviciu în Logoj, adresat comitetului parohial.

Preferiți vor fi cei în stare a conduce corul vocal existent.

Satumic din ședința comitetului parohial ținută la 20 Septembrie 1920. * 1—3

Ioan Danciu
președ. com. par.

Ioan Birașiu
notar.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protopresbiter.

Pentru ocuparea postului de *învățător* dela școala confesională gr. or. română oim **Gorua**, protopresbiteratul Oraviței montane, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata dela comuna bisericească 500 Lei, iar restul dela stat.
2. Pentru participarea la conferință și adunarea generală 40 Lei.
3. Pentru scripturistica școlară 30 Lei.
5. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.
5. Locuința liberă cu grădină de legumă.

Alesul învățător este îndatorat a conduce tinerimea școlară la sfânta biserică și la toate serviciile dumnezeiești, a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrui pe elevii și elevele de școală în toate cântările bisericești și a compune șocoșile bisericii și a cultului.

Doritorii de a ocupa acest post au a subșterna petițiunile lor instruate conform normelor prescise Prea On. Oficiu protopresbiteral din Oravița și să se prezinte în biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în tipic și cântarea bisericească, dar nu în ziua alegerii.

Gorua din ședința comitetului parohial.

Matei Popoviciu m. p.   **George Stefan** m. p.
președ. com. par.   1—3   notar.

În conțelegere cu mine: *Cornel Stefan*, adm. protopresb.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Silha**, protopresbiteratul Logojului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele:

1. Salar învățătoresc în bani 391 Lei, iar restul este asigurat de stat.
2. 4^{1/2} jugere pământ clasa I în natură sau valoarea acestui pământ 140 Lei.
3. Spese de conferințe 15 Lei.
4. Pentru scripturistica 15 Lei.
5. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.
6. Locuința liberă în edificiul școlii cu grădină de legumi de 800 st. □.

Învățătorul ales e dator a purta cantoratul în biserică și a instrua și pe copii ceremoniile și să conducă corul vocal.

Cei ce doresc a ocupa acest post să-și subșterne petițiunile instruate cu documentele de lipsă Prea On. Oficiu protopresbiteral din Lugoj și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică de aici spre a-și arăta dexteritatea în cântare.

Silha din ședința comitetului parohial ținută la 24 August 1920. 1—3

Ioan Iovanescu
not. comit. par.

Isaia Popoviciu
președ. comit. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresb.

Pentru îndeplinirea postului de *învățător* la școala confesională gr. ort. română din **Zorlențu mare**, tractul Logojului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericească 500 Lei. Restul se va cere dela stat.
2. Cortel în natură și grădină.
3. Pentru conferințe și adunarea generală 50 Lei.
4. Scripturistica 50 Lei.
5. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.

Alesul este dator a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua școlarii în cântarea bisericească.

Recurenții au a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

Recurenții au să-și subșterne petițiile provăzute cu documentele prescise Prea On. Oficiu protopresbiteral în Logoj.

Zorlențu mare din ședința comitetului parohial ținută la 23 August 1920. 1—3

Antoniu Atnagla
președ. com. par.

Ioan Popescu
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protopresbiter.

Pentru întregirea postului de *învățător* la școala confesională gr. ort. română din comuna **Doelin**, protopresbiteratul Bogșei-montane, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata 637 Lei. Întregirea este votată de stat.
2. Pentru lemne de școală și învățător 150 Lei.
3. Scripturistica 30 Lei.
4. Pentru adunarea generală 50 Lei.
5. Pentru conferința învățătoarească 20 Lei.
6. Înurmântări unde va fi pofit 5 Lei.
7. Locuință liberă în edificiul școlii constatătoare din 2 odăi 1 culină și 1 cămară.
8. Grădiua școlii în estenziune de 800□ și 1 jugăr pământ estravilan.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta sf. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică și a purta și încheia socoțile bisericești și a cultului.

Preferiți vor fi aceea, cari sunt în stare a conduce corul vocal deja existent, pentru ce vor primi o remunerație deosebită.

Reurenții au să-și subștearnă petițiile instruate cu documentele de lipsă Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral în Bogșa-montană și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, însă nici de cum în ziua alegerii. 1—3

Doelin, din ședința comitetului parohial.

Teofil Bucșa m. p.
preot și preș. com. par.

Petru Ivan m. p.
not. com. par.

Vasile Voda
președ. conf. par.

Filip Borsa
notar.

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar*, protopresbiter.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

39—52

Calculări de preț se trimit gratuit.